

Vysoké učení technické v Brně

Fakulta architektury

Poříčí 273/5, 63900 Brno

Posudok oponenta dizertačnej práce

Študent: Ing. arch. Pavla Čechová

Doktorský študijný program: Architektura a urbanizmus /P 3501/

Študijný odbor : Architektura /3501V002/

Školiteľ : Doc. Ing. arch. Iva Poslušná, Ph.D.

Oponent dizertačnej práce: Doc. Ing. arch. Branislava Budkeová, Ph. D.

Názov dizertačnej práce : Vztah typologie a konstrukční soustavy

Relationship Typology and Structural System

1./ Aktuálnosť témy :

Panelové sídliská sú príliš veľké dedičstvo uplynulej doby v kvalite primeranej socialistickej stavebnej výroby, v ktorých však stále žije 30 % obyvateľstva krajiny. Je teda nevyhnutné zaoberať sa možnosťou ich obnovy pre spokojnosť budúcich generácií ich obyvateľov. Doterajšie premeny sa dejú veľmi chaoticky s rozporuplnými výsledkami. Dotýkajú sa často len nevyhnutných opráv deštruovaných stavebných častí domov, balkónov, lodžií, výtahov a zateplovania pre zníženie ich prevádzkových nákladov v rámci celoštátneho programu. Pre jednotlivé panelové sústavy boli vypracované smernice pre komplexnú regeneráciu stavu objektov z hľadiska statiky, infraštruktúry objektov a požiarnej ochrany. Modernizácia rozvodov inštalácií v bytoch je potrebná a vykonáva sa len sporadicky s rekonštrukciami bytových jednotiek. Je potrebné spracovať metodiku obnovy panelových budov zo širších aspektov, to znamená od komplexného urbanistického výskumu existujúcich sídlisk a vývoja spoločenských potrieb až po architektonické obnovy typologických foriem panelových domov. V súvislosti s konštrukciou má takúto ambíciu aj predložená DDP.

2./ Zvolené metódy spracovania

- Dizertantka zvolila metódu systematickej analýzy pre výskum brnenských panelových sídlisk, ktoré vyhodnocuje z rôznych hľadísk a získava materiál pre následné rozhodovanie o charaktere obnovy urbanistických štruktúr pre budúcich užívateľov. Otázkou však je, či 100 strán textu s obrázkami nie je príliš veľa, pokiaľ sa k spoznaným problémom sídlisk dizertantka už nevracia a pracuje ďalej výlučne s typológiou systému T06B.
- Analyzuje panelovú sústavu T06B, ktorá je vo výskyte v Brne najfrekventovanejšia.
- Stanovuje si hypotézu, či je možné nájsť modely obnovy jednotlivých typologických druhov bytových domov v sústave T06B.

3./ Splnenie stanovených cieľov

Dizertantka si stanovila tieto základné ciele o splnenie ktorých sa snažila v 17 tich kapitolách práce s nasledovným výsledkom:

- Podarilo sa jej sumarizovať pre 24 brnenských panelových sídlisk informácie z oblasti životného prostredia, sociológie a ekonómie.
- Pre zvolenú sústavu T06B spracovala digitálne modely jestvujúceho konštrukčného riešenia a architektonickej obnovy rôznych typologických druhov bytových domov.
- V závislosti od konštrukčného systému nosného a nenosného navrhuje tieto možnosti obnovy v modelových riešeniach: rozdelenie bytových jednotiek, spájanie byt. jednotiek, nadstavby, prístavby, vysunutie jadier a vybúranie časti domu v radovej zástavbe.
- Dizertantka potvrdila svoju hypotézu o možnej obnove panelových domov sústavy T06B.

Táto hypotéza však v praxi zostane prevažne len na úrovni teórie, pretože súkromné vlastníctvo bytov v týchto domoch umožní obnovovať, modernizovať a maximálne rekonštruovať jednotlivé byty ich majiteľmi v rozsahu, ako dizertantka uvádza vo svojej práci. V súvislosti s týmto problémom možno spomenúť, že v bývalej NDR sú príklady veľkých revitalizácií panelových bytových domov na domy pre seniorov, penzióny, hotely, aj realizácie ako dizertantka uvádza znižovania podlaží, zväčšovania bytov, vytvárania terás, ale to všetko za podmienok, že domy neboli v súkromnom vlastníctve a štát riešil problémy náhradnými bytmi. Tento aspekt je veľmi vážny a u nás ťažko riešiteľný.

4./ Pôvodné výsledky

Originálnou časťou práce je kapitola 6., v ktorej autorka digitalizuje konštrukčnú sústavu T06B v typologických druhoch bytových domov a vytvára modelové riešenia možných rekonštrukcií, modernizácií a premien bytov. Sústava T06B je veľmi flexibilná a ponúka mnoho nových riešení a nekonvenčných foriem bývania.

5./ Význam práce pre ďalší rozvoj vedného odboru a pre prax

Prínos práce spočíva v komplexnom chápaní problému od urbanizmu po architektonicko-konštrukčný detail a preukázaní potreby revitalizovať sídliská v súvislosti s riešením širších problémov spoločnosti a meniacich sa nárokov novej generácie na bývanie a ponuku služieb v obytnom prostredí. Dizertantka považuje domy systému T06B vhodné pre ich revitalizáciu aj so zmenou funkcie na formy, ktoré nám absentujú, a to bezbariérové byty, seniorske domy, internáty, penzióny a pod. Táto práca môže byť podkladom pre ďalší výskum, ale aj pre projekčnú prax a štúdium vysokoškolákov v blízkom zameraní.

6./ Formálna úprava DDP

DP má 243 strán, 165 obrázkov, 4 tabuľky. Má 17 kapitol vlastnej práce a 7 kapitol dodatkov a záverov. Má prehľadné členenie, text je zrozumiteľný, kap. 11 a 15 Sociologie sú totožné, obrázky sa niekde opakujú. Grafická úroveň práce je dobrá, v obr. 153 a 157 je zmätok vo farebnosti červenej a hnedej. V urbanistických štúdiách pre väčšiu prehľadnosť by pomohlo aspoň farebné rozlíšenie podlažnosti budov, pokiaľ nie sú iné charakteristické zábery. Poznámkový aparát je v poriadku.

7./ DP je originálnym dielom autorky, spĺňa kritériá odbornej a vedeckej práce a podmienky uvedené v 47 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb.

8./ Po podrobnom preštudovaní DP Ing. arch. Pavly Čechovej konštatujem, že dizertantka sa veľmi dobre orientuje v problematike spracovanej témy, teoretické znalosti a výsledky dokázala sumarizovať v kvalitnej DP, odporúčam ju k obhajobe a po úspešnej obhajobe jej udeliť titul

Philosophie doctor / Ph. D./

Otázky k obhajobe, resp. niekoľko nepodstatných pripomienok:

-V rámci kapitoly 7 pri modelových schémach sústavy a jej premien bolo možné ponúknuť pre niektoré typy bytových domov konkrétnejšie typologické riešenia premien-nadstavieb s väzbami na komunikácie, prístavieb, resp. konverzií na inú funkciu.

- Pri podrobnom spracovaní urbanistických podkladov sa dalo očakávať, že sa doktorandka vráti k niektorej jestvujúcej štruktúre a naznačí odvážne riešenie so strešnými loftami, vybratiami a terasami. Príklady takýchto riešení existujú.

-Pri súčasných technológiách výstavby bytových domov má prefabrikácia budúcnosť?

V Bratislave, 18.5.2015

Doc. Ing. arch. Branislava Budkeová, Ph. D.